

θους τῶν ἀντιπάλων στρατιῶν δὲν ἐφόβησε τὸν γενναῖον δοῦκα τῶν Ἀθηνῶν, καὶ εἶπεν εἰς τὸν σύμμαχον ἑλληνιστὶ, μεταχειρισθεὶς φράσιν ἀπαντῶσαν παρὰ τῷ Ἡροδότῳ¹, ἦτις, καθ' ἃ φαίνεται, εἶχεν ἀποβῆ παροιμιακὴ ἐν Ἑλλάδι², *Πολὸς λαὸς ὀλίγοι ἄνθρωποι*³. Ἐπειτα δὲ προσεφώνησε τοὺς Ἀθηναίους ἱππότες, καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι, ἂν τις ἐφοβεῖτο νάντιμετωπίσει στρατιὰν ἔχουσαν τοιαύτην τεραστίαν διαφορὰν πλήθους, ἦσαν ἐλεύθεροι νάπέλθωσιν οἴκαδε. Δύο μόνοι ἐποιήσαντο χρῆσιν τῆς ἀδείας αὐτοῦ, καὶ οἱ λοιποὶ ἐπέπεσον κατὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοπέδου. Οἱ πολιορκηταὶ τῶν Νέων Πατρῶν κατελήφθησαν ὑπὸ καταπλήξεως τελείας, καὶ ἡ μεγάλη αὐτῶν στρατιά, ἡ συγκειμένη ἐκ στοιχείων συμμίκτων καὶ ἑτερογενῶν, συνεχύθη ὑπὸ τοῦ συμπαγοῦς στίφους τῶν Φράγκων. Κατέλαβε δ' αὐτὴν πανικὸς ἐκ τῶν οὐκ ἀσυνήθων εἰς τὰς βαλκανικὰς στρατίας. Διαδοθείσης τῆς κραυγῆς, ὅτι εἶχεν ἐπιτεθῆ κατ' αὐτῶν ὁ δοῦξ τῶν Ἀθηνῶν ἢ καὶ αὐτὸς ὁ φοβερὸς ἡγεμὼν τῆς Ἀχαΐας, ἔφυγον ἀτάκτως, καὶ ὁ νόθος Ἰωάννης εἰςῆλθε καὶ πάλιν εἰς τὰς Νέας Πάτρας ἐν θριάμβῳ. Καὶ ἡ μὲν βυζαντιακὴ πίστις προσέγραψε τὴν ἦτταν ταύτην εἰς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ θεοῦ ἐναντίον τῶν Κομάνων ἐπικουρῶν, οἵτινες εἶχον λαφυραγωγῆσει θεσσαλικὰς μονὰς καὶ πλὴν ἄλλων ἀσεβημάτων εἶχον μεταχειρισθῆ τὰς ἀγίας εἰκόνας ἀντὶ τραπέζων⁴. Νεώτερος δὲ ἱστοριογράφος θὰ ἔλεγε προτιμότερον, ὅτι καὶ ἐν ταύτῃ τῇ περιστάσει, ὡς ἐν πολλαῖς ἄλλαις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Φράγκων, ἡ θεία πρόνοια συνετάχθη μετὰ τῶν ὀλιγαρίθμων μὲν, ἀλλ' ὁμογενῶν καὶ εὐσυντάκτων ἐπίπλων μαχητῶν. Ἐπὶ τούτοις δ' ὁ σεβαστοκράτωρ Ἰωάννης ἐτήρησε τὴν εἰς τὸν Φράγκον σύμμαχον δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔλαβε σύζυγον τὸν Γουλιέλμον Δελαρὸς, εἰς ὃν ἐδόθησαν ὡς προῖξ ἡ Λαμία, τὸ Γαρδίκι, ἐπέχον τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Κρεμαστῆς Λαρίσης, ἡ Γραβιά, κειμένη κατὰ τὴν ἀπὸ Λαμίας εἰς τὰ Σάλωνα ὁδὸν, καὶ τὸ Σιδηρόκαστρον ἢ ἡ Σιδερόπορτα, ἡ ἀρχαία Ἡράκλεια οὐ μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν⁵. Οὕτω δὲ ἡ δύναμις τοῦ δουκάτου τῶν Ἀθηνῶν ἐπεξετάθη μέχρι τῆς Θεσσαλίας. Τὸ δὲ ἄγγελμα τῆς νίκης τῶν Νέων Πατρῶν ταχέως ἐφίθασεν

¹ Ἡροδότου Ζ' 210.

² < Περβλ. Ν. Γ. Πολίτου Παροιμίαι Τόμ. Β' σ. 297 κ. ἑ. >.

³ < *Sanudo* παρὰ τῷ *Hopf* *Chroniques gréco-romanes* 121 >.

⁴ < *Νικηφόρου Γρηγορᾶ* Τόμ. Α' σ. 112 >.

⁵ *Livre de la Conquete* σ. 408, 413. — *Sanudo* παρὰ τῷ *Hopf* *Chroniques gréco-romanes* σ. 136.

